Nummer VN2021-022223
Directie CTO innovatieteam

Gemeente Amsterdam

Map wethouder De Vries **Map**

Voordracht voor de Map wethouder De Vries van 24 augustus 2021

Portefeuille Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (40)

Agendapunt B8

Onderwerp

Samenwerking Urban Air Mobility

Gevraagde beslispunten

1. Instemmen met het ondertekenen van de WEF *"Advanced Aerial Mobility Cities and Regions Coalition Charter*, waarmee Amsterdam als "demonstratie stad" meedoet aan de samenwerking met de WEF-community rondom urban air mobility (UAM).

a. De charter is een initiatief van het WEF om binnen de community de samenwerking vorm te geven op het gebied van Urban Air Mobility.

b. Het WEF vraagt hiermee aan Amsterdam om invulling te geven aan de onderstaande drie pijlers en de kennis te delen binnen de community:

1. *Undertake a transparent, multi-stakeholder policy making process that enables AAM activity in your jurisdiction.*
2. *Publicly publish the results of that policy making process from which others can learn.*
3. *Undertake a pilot utilizing the developed policy.*

c. De kennis die hiermee wordt opgedaan kan worden gebruikt voor het maken van beleid rondom drones in steden.

d. De resultaten worden gedeeld tijdens de Amsterdam Drone Week 2022.

e. Aan de samenwerking zitten geen financiële verplichtingen. De activiteiten om invulling te geven aan de drie pijlers zijn gedekt vanuit het programma Smart Mobility en Digitale Veiligheid.

2. Kennisnemen van de voorbereidingen voor een drone testvlucht met Just Eat Takeaway.com over het IJ.

a. Just Eat Takeaway verkent de inzet van drones om primair de zakelijke maaltijden direct vanuit de keuken via de drone te bezorgen op locatie.

b. Just Eat Takeaway (Thuisbezorgd.nl) heeft de gemeente benaderd om gezamenlijk op te trekken in de uitvoering van een testvlucht op 28 oktober as., waarbij via het dak van de ADAM Toren een maaltijd direct vanuit Restaurant Moon wordt gevlogen naar het nieuwe hoofdkantoor van Just Eat Takeaway aan de Piethein Kade.

c. Het Ministerie van IenW en ILT heeft de aanvraag van Just Eat Takeaway voor de testvlucht goedgekeurd.

d. De vlucht wordt geheel voorbereid middels een vluchtplan, afgestemd met de Luchtverkeersleiding Nederland en onder toezicht van een drone operations team uitgevoerd.

e. Ook communicatie naar omwonenden zal vooraf gebeuren incl. een enquête achteraf.

3. Instemmen met de aanwezigheid van de wethouder tijdens de testvlucht op 28 oktober as.

Onderbouwing beslispunten

Bestuurlijke achtergrond

Eén van de onderdelen van het Smart Mobility programma is het experimenteren en onderzoek (naar de haalbaarheid) doen naar nieuwe vormen van vervoer over water, land en lucht. Specifiek ten aanzien van nieuwe vormen van mobiliteit in het lager luchtruim heeft daar in Amsterdam tot 2018 weinig onderzoek en of innovatie kunnen plaatsvinden vanwege de strenge wet- en regelgeving die gelden als gevolg van de ligging van de stad ten opzichte van de luchthaven Schiphol.

Desalniettemin is de drone sector volop in ontwikkeling en wordt in vooral rurale gebieden in het land geëxperimenteerd met de inzet van dronetechnologie en drone toepassingen.

Op 17 maart dit jaar is de wethouder geïnformeerd over de ambities vanuit het Amsterdamse op de inzet van drones, mede ter voorbereiding op het gesprek met [redacted] van de Schiphol Group. Hierin is afgesproken dat Amsterdam via (internationale) samenwerkingen kennis op doet over de effecten van *urban air mobility*.

Om de overgang van oude naar nieuwe wetgeving goed te implementeren werkt de Gemeente Amsterdam (vanuit het CTO, Smart Mobility) nauw samen met het Ministerie IenW, de collega's van Toezicht en Handhaving en de politie. Om dit goed te kunnen onderzoeken en testen heeft voormalig wethouder Sharon Dijksma in december 2020 tijdens de Amsterdam Drone Week (ADW) het Amsterdam Drone Lab aangekondigd. Een organisatie met specialisten rondom drone operators, wet- en regelgeving die samen met de gemeente en het Bureau Marineterrein Amsterdam lokaal in stedelijke omgeving kan testen met de inzet van drones.

Ad 1. Instemmen met het ondertekenen van de WEF *"Advanced Aerial Mobility Cities and Regions Coalition Charter*, waarmee Amsterdam als 'demonstrator city' meedoet aan de samenwerking met de WEF-community rondom *urban air mobility*.

Het WEF volgt de Amsterdamse ontwikkelingen en ambities rondom het onderzoeken van drone technologie en heeft ons zodoende gevraagd om als stad deel te nemen aan hun ecosysteem (community) onder de noemer *Advanced Aerial Mobility (AAM)*, zie hiervoor bijlage 1.

Verzoek aan de wethouder is om de samenwerking te ondertekenen. Hiermee geven wij als stad onder de noemer van Smart mobility en het 'Amsterdam Drone Lab' invulling op dit onderwerp, delen we kennis en doen we ervaring op aan de hand van drie uitgangpunten:

*1. Voer een transparant beleidsvormingsproces met meerdere belanghebbenden uit dat *AAM-activiteiten in uw rechtsgebied mogelijk maakt.*

Door op een transparante manier de verschillende stakeholders te betrekken bij het ontwikkelen van dronebeleid voor de stad, leggen we de basis voor het benodigde draagvlak om innovatieve toepassingen met drones te kunnen testen en mits gewenst duurzaam te implementeren..

2. Publiceer de resultaten van dat beleidsvormingsproces openbaar waarvan anderen kunnen leren.

Door tevens resultaten van de ontwikkeling van het beleid te delen met andere steden, zorgen we voor een koppositie voor Amsterdam binnen het thema. Tevens voorkomen we dat beleidskeuzes die in andere steden aantoonbaar niet goed uit te pakken in Amsterdam alsnog voet aan grond kan krijgen.

3. Voer een pilot uit met het ontwikkelde beleid.

Op basis van het ontwikkelde beleid is er tevens een beleidskader waarlangs aanvragen van zowel private als publieke partners voor de uitvoering van drone vluchten kan worden beoordeeld. Hierdoor voorkomen we dat we naar de middellange termijn aanvragen incidenteel blijven beoordelen en dat er lokaal geen beleidsmatig kader is waar keuzes op gebaseerd zijn.

**WEF houdt de terminologie Advanced Air Mobility aan die tevens door NASA wordt gehanteerd. Hiermee leggen ze de focus meer op de technologie (onbemand, fossielvrije brandstof etc.). Binnen de Europese term Urban Air Mobility, ligt de focus op de geografische stedelijk gebied waarbinnen drones uiteindelijk de meeste positieve impact kunnen gaan maken.*

Op het gebied van beleid werken wij nu o.a. aan validatie en implementatie van de (nieuwe) Europese wet- en regelgeving ten aanzien van drones in steden en aan zaken m.b.t. drone veiligheid d.m.v. de inzet van een stedelijk drone detectie netwerk samen met de Veiligheidsregio en de Politie Eenheid Amsterdam. Het is belangrijk om hierin kennis te delen en samen op te trekken met andere steden.

Samenvattend verplichten wij onszelf als stad met de deelname enkel aan het delen van onze beleidsmatige visie, kennis en ervaring wat ons helpt bij het maken van ons eigen stedelijk beleid. Geen verdere financiële en of juridische verplichtingen anders dan minimale inzet in tijd vanuit de ambtelijke organisatie om kennis te delen en op te halen bij collega steden zoals Parijs en Dubai. In de bijlage treft u de door het WEF gestelde punten waaraan wij ons committeren met een aantal punten van oplevering.

De resultaten hiervan kunnen en willen we graag ook delen via de WEF community op 1 september 2021 en tijdens de Amsterdam Drone Week in de RAI Amsterdam op 18 jan 2022. In voorbereiding daarop ontvangt u eind 2021 een rapportage over wat drones op welke manier voor Amsterdam kunnen betekenen.

Ad 2. Kennisnemen van de voorbereidingen voor een drone testvlucht met Just Eat Takeaway.com over het IJ.

Just Eat Takeaway, moederorganisatie achter Thuisbezorgd.nl, heeft de stad benaderd om gezamenlijk op te trekken in de uitvoering van een testvlucht op 28 oktober as. Als private partij draagt zij de zorg voor het bezorgen van ruim 38 miljoen maaltijden op jaarbasis (2020) tot aan de deur. Just Eat Takeaway wenst de inzet van drones nader te verkennen om primair de zakelijke maaltijden direct vanuit de keuken via de drone te bezorgen op locatie. Voor hen zal het onderzoek o.a. bijdragen aan het potentieel kunnen verrijken van hun bezorggebied, snellere levertijden, veilige(re), autonome en schone dienstverlening. Hiermee kunnen zij zich onderscheiden van hun nauwe concurrenten in de maaltijd bezorging.

Het Ministerie van IenW en Inspectie Leefomgeving en Transport heeft hun aanvraag om de testvlucht te houden goedgekeurd en de nadere afstemming met de Gemeente Amsterdam is gestart. De goedkeuring van IenW en ILT is overigens voldoende voor het wettelijk mogen uitvoeren van een testvlucht. Afstemming met de gemeente is daarmee niet verplicht, maar gezien onze nauwe betrokkenheid en rol op dit onderwerp juist erg praktisch en nuttig.

De testvlucht houdt in dat er vanuit de ADAM Toren in Stadsdeel Noord een maaltijd (tot maximaal 9 kg) direct vanuit het bestel- en productieproces van Restaurant Moon via het dak van de ADAM Toren gevlogen kan worden naar het nieuwe hoofdkantoor van Just Eat Takeaway aan de Piethein Kade 81. Bij deze testvlucht zal de CEO van Just Eat Takeaway,

[redacted], aanwezig zijn, alsmede een aantal partners vanuit de logistieke- en drone sector inclusief leden van de pers.

De vlucht wordt geheel voorbereid middels een vluchtplan, afgestemd met de Luchtverkeersleiding Nederland en onder toezicht van een drone operations team uitgevoerd en zal plaatsvinden op donderdag 28 oktober. Ook communicatie naar omwonenden zal vooraf gebeuren inclusief een enquête achteraf welke verloopt via het Amsterdam Drone Lab op het Marineterrein.

Ad 3. Instemmen met de aanwezigheid van de wethouder tijdens de testvlucht op 28 oktober as.

In het verlengde van het vorige punt ligt er een verzoek aan de wethouder om aanwezig te zijn tijdens de eerste (test)vlucht van Just Eat Takeaway met een draaggewicht van ruim 9 kilogram aan maaltijden. De constructie die onder de drone hangt is 3D-geprint door het ROC Amsterdam.

Definitieve programma inclusief conceptpersbericht zal in september beschikbaar zijn voor verdere afstemming. Het programma zal bestaan uit een ontvangst op locatie (Piet Heinkade), een (veiligheids)briefing, de testvlucht, persmoment en een aansluitende borrel met vers ingevlogen hapjes van Restaurant Moon. Door aanwezig te zijn heid laat de wethouder zien het thema UAM nauw te volgen

Volgende processtappen

- 28 oktober testvlucht

Advies / afstemming

[redacted]

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2021-088075	AAM Cities and Regions Charter.pdf (pdf)
AD2021-082968	Map wethouder De Vries Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar of indienend raadslid (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

[redacted]

Uitslag

C Akkoord na wijzigingen, voor akkoord voorleggen aan bestuurder
Toelichting:

Inhoud akkoord. evenals test met Justeat.Wel graag flap maken voor B&W, B&W stemt in met deelname aan charter en neemt kennis van de proef met drone Justeat